

Inzoemen - maart

In een normale winter verliest een volk ongeveer 20% van z'n bijen. De inwinteringssterkte in oktober zit gewoonlijk tussen de 10.000 – 15.000 bijen, in maart zijn daar nog ongeveer 8.000 – 12.000 van over. Dat komt overeen met zes tot acht ramen bijen. Die bijen gaan een geweldige prestatie leveren.

Tussen half maart en eind april zullen ze een groot broednest opbouwen en daarmee het fundament leggen voor het verdere bijenjaar. Dat de volken begin april in bijvoorbeeld Zwolle maar drie ramen broed hebben en in Eindhoven zes, laat zien dat weer en dracht bepalen wanneer de voorjaarsontwikkeling inzet. Waarin bijenvolken niet verschillen, is in het patroon van de ontwikkeling. Bij alle volken op dezelfde stand begint op ongeveer dezelfde tijd de versnelde uitbreiding van het broednest. Bij alle volken vlakt die snelle ontwikkeling op het zelfde tijdstip af. Kleine volkjes produceren naar verhouding in dezelfde tijd weliswaar meer broed, maar toch vlakt de ontwikkeling in dezelfde tijd af. Blijkbaar is de volksgrootte niet bepalend voor het moment waarop de groei naar een groot volk eindigt, maar is het de tijd. Het lijkt erop dat er zo'n zes weken beschikbaar zijn om te komen tot een maximaal groot broednest, daarna eist het ingebouwde ontwikkelingsprogramma dat er andere processen in gang gezet worden. Het zwermproces bijvoorbeeld. Dat 'moet' voor de zomerdracht geregeld zijn omdat dan alweer gewerkt moet worden aan de voorbereiding op de komende winter.

Vorig jaar heb ik vier keer met een tussenpoos van 21 dagen (de tijd van ei tot bij) bij 10 volken de hoeveelheid broed gemeten. Dat maakte mij pas echt duidelijk hoe hard de bijen werken.

In zes weken tijd, van half maart tot eind april, groeide het broednest van 5800 naar 40300 cellen met eitjes, larven en poppen. In de drie weken die daarop volgden bleef het broednest vrijwel even groot. Even na half mei hadden de volken dus zowel een groot broednest als ook veel bijen in huis. Het staatje hierna laat zien dat eind april de uitbreiding van het broednest zijn top heeft bereikt en dat de omvang dan enige tijd op een hoog niveau blijft.

Voor begin februari is dit een mooi sterk volk. Personeel genoeg om over een maand een enorm broednest op te gaan bouwen

Broedcellen in het nest in het voorjaar (gemiddelden)				
	15 maart	6 april	27 april	18 mei
Aantal	5.100	20.500	40.000	39.500

In enkele weken van kort naar lang levende bijen

Gezien de intensieve broedzorg in deze periode van het jaar is het niet verwonderlijk dat de werksters die deze moeten leveren, veel korter leven dan de werksters die in mei geboren worden. In april zijn er werksters die zelfs niet ouder worden dan twee weken. De uitspraak dat een werkster drie weken huisbij is en daarna drie weken haalbij, is in de tijd van het groeiende broednest onjuist. In april is de verhouding bijen : broed als 1 : 3. In mei is dat veranderd in 3 : 1. In de tijd dat de werksters het broednest een tijdlang op zijn maximale grootte houden, zijn er veel werksters die nauwelijks aan broedzorg doen. Die hebben dan de kans een flinke eiwitreserve op te bouwen en hebben daarmee een lang leven in het vooruitzicht. Dat is precies wat nodig is om als zwerm succesvol te overleven.

Andere plannen

Prachtig om te zien hoe dat bijenvolk zich optimaal voorbereidt zodat zowel de voorzwerm als de jonge koningin met succes een nieuw broednest kunnen beginnen. Hier lopen de plannen van imker en bijenvolk ernstig uiteen. De bijen willen zwermen en de imker wil niet dat het volk bijen verliest. Een verlies aan bijen is immers een verlies aan honing. Omdat de bijen niet van plan zijn zich aan de imker aan te passen, hebben imkers allerlei manipulaties en technieken bedacht om de bijen naar hun hand te zetten. De fantasie van de imker kent daarbij geen grenzen. Zwermmeldingen van medeburgers in de zomermaanden laten zien dat imkers daar lang niet altijd succesvol in zijn.

Onder het mooie sterke volk een hoop dode bijen. Het is normale wintersterfte. Vanwege de kou heeft het volk de doden nog niet opgeruimd